

**Spółeczna Szkoła Muzyczna I Stopnia
im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
PRZEDMIOTU WIOŁONCZELA**

(cykl 6-letni, 4-letni, instrument dodatkowy)

Pierwszy Etap Edukacyjny
Szkoła Muzyczna I Stopnia

WYMAGANIA EDUKACYJNE CYKL SZĘŚCIOLETNI

Klasa I cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego pierwszy rok nauki:

- zna podstawy budowy wiolonczeli i zasady użytkowania instrumentu;
- zna pojęcie półtonu, całego tonu, oktawy, prymy;
- zna gamy durowe przez jedną oktawę (C-dur, G-dur, D-dur);
- rozróżnia charakter utworu pod względem agogicznym i wyrazowym (szybko, wolno, wesoło, smutno);
- zna podstawowe środki wyrazu muzycznego w zakresie dynamiki: forte, piano;
- poznał podstawowe sposoby artykulacji na instrumencie;
- opanował umiejętność gry w I i IV pozycji;
- potrafi wykonywać poprawnie rytmy;
- pielęgnuje instrument i przestrzega zasad właściwego korzystania z instrumentu;

Uczniowie klasy pierwszej nie grają przesłuchań i egzaminów.

Klasa II cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego drugi rok nauki:

- zna notację i aplikaturę wiolonczelową w obrębie I-IV pozycji;
- zna wartości grup rytmicznych: synkopa, rytm punktowany, grupa rytmiczna-ćwierćnuta z kropką i ósemka, grupy szesnastkowe – ósemka i dwie szesnastki, dwie szesnastki i ósemka;
- zna oznaczenia dynamiczne: mezzo forte, mezzo piano, fortissimo, pianissimo, crescendo, diminuendo;
- zna podstawowe stosowane w literaturze muzycznej określenia dotyczące agogiki: accelerando, ritenuto, fermata, allegro, moderato, andante, allegro moderato, lento;
- poznał podstawowe ozdobniki – przednutki;
- poznał prawidłowy sposób grania techniką pizzicato i arco;
- posiada umiejętność wykonania przebiegów technicznych w tempie umiarkowanym;
- potrafi wykonać flażolety naturalne;
- opanował grę w układzie wąskim i półpozycji.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 1 etiuda
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Egzamin promocyjny:

- gama
- 1 etiuda
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa III cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego trzeci nauki:

- opanował umiejętność gry w II i III pozycji;
- poznał podstawowe umiejętności strojenia wiolonczeli;
- korzysta ze źródeł i pomocy naukowych: metronom, słowniczek muzyczny, internet, tuner;
- zna gamy w tonacjach durowych i mollowych do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw;
- rozróżnia formy muzyczne takie jak: etiuda, sonata, sonatina;
- opanował prawidłową postawę przy instrumencie, układ rąk i umiejętność wydobywania dźwięków sposobami: staccato, legato, portato;
- współpracuje z drugim wykonawcą (np. nauczycielem) w prostych utworach kameralnych;
- opanował sposoby koncentracji w trakcie występu;
- poznał i stosuje różne techniki zapamiętywania utworów;
- opanował grę w układzie szerokim.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 1 etiuda
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Egzamin promocyjny:

- gama
- 1 etiuda
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa IV cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego czwarty rok nauki:

- posiada umiejętność grania ładnym dźwiękiem;
- poznaje literaturę wiolonczelową z różnych epok;
- opanował wibrację w stopniu podstawowym;
- stosuje różne sposoby artykulacji;
- potrafi samodzielnie nastroić instrument;
- poprawnie czyta *a vista* proste fragmenty muzyczne;
- realizuje na estradzie założenia muzyczne (artykulację, dynamikę, dba o jakość i estetykę dźwięku oraz ogólny wyraz artystyczny);
- dokonuje krytycznej oceny swojej prezentacji.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 2 etiudy
- 1 część sonaty

Egzamin promocyjny:

- gama
- 2 etiudy
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem lub 1 część koncertu

Klasa V cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego piąty rok nauki:

- poznaje literaturę wiolonczelową z różnych epok;
- potrafi zrealizować tryl, mordent oraz flażolety naturalne;

- zna notację nutową i aplikaturę wiolonczelową w obrębie I–V pozycji;
- zna budowę gam dur i moll do czterech znaków przykluczowych;
- używa zróżnicowanej wibracji.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 1 etiuda,
- 1 część sonaty

Egzamin promocyjny:

- gama
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 1 część koncertu

Klasa VI cyklu sześcioletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego szósty rok nauki:

- gra sprawnie gamy i pasaże przez 3 oktawy;
- gra dwudźwięki, w tym seksty;
- potrafi rozróżnić podstawowe cechy utworu; jego charakter i styl; potrafi dopasować interpretację;
- realizuje przebiegi muzyczne z dbałością o jakość dźwięku, barwę, intonację, rytm i frazowanie;
- samodzielnie wdraża założenia opracowanego z pedagogiem planu pracy nad utworem;
- zna metody ćwiczenia i sposoby ich praktycznego zastosowania;
- samodzielnie odczytuje prosty tekst nutowy.
-

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 2 części sonaty

Egzamin końcowy:

- gama
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 1 część koncertu
- 1 utwór dowolny kantylenowy z akompaniamentem

CYKL CZTEROLETNI

Klasa I cyklu czteroletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego pierwszy rok nauki:

- zna podstawy budowy wiolonczeli zasady użytkowania instrumentu;
- zna pojęcie półtonu, całego tonu, oktawy, prymy;
- zna gamy durowe przez jedną oktawę (C-dur, G-dur, D-dur);
- rozróżnia charakter utworu pod względem agogicznym i wyrazowym (szybko, wolno, wesoło, smutno);
- zna podstawowe środki wyrazu muzycznego w zakresie dynamiki: forte, piano;
- poznał podstawowe sposoby gry pizzicato i arco;
- opanował umiejętność gry w I i IV pozycji;
- potrafi wykonywać poprawnie rytmy;
- pielęgnuje instrument i przestrzega zasad właściwego korzystania z instrumentu.

Uczniowie klasy pierwszej grają tylko egzamin promocyjny.

Klasa II cyklu czteroletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego drugi rok nauki:

- zna wartości grup rytmicznych: synkopa, rytm punktowany, grupa rytmiczna – ćwierćnuta z kropką i ósemka, grupy szesnastkowe – ósemka i dwie szesnastki, dwie szesnastki i ósemka;
- zna oznaczenia dynamiczne: mezzo forte, mezzo piano, fortissimo, pianissimo, crescendo, diminuendo;
- zna podstawowe stosowane w literaturze muzycznej określenia dotyczące agogiki: accelerando, ritenuto, fermata, allegro, moderato, andante, allegro moderato, lento;
- poznał podstawowe ozdobniki – przednutki, arpeggio;
- posiada umiejętność wykonania przebiegów technicznych w tempie umiarkowanym;

- potrafi wykonać frazolety naturalne;
- opanował umiejętność gry do IV pozycji;
- poznał podstawowe umiejętności strojenia wiolonczeli;
- korzysta ze źródeł i pomocy naukowych: metronom, słowniczek muzyczny, internet, tuner;
- rozróżnia formy muzyczne takie jak: etiuda, sonata, sonatina;
- opanował prawidłową postawę przy instrumencie, układ rąk i umiejętność wydobywania dźwięków sposobami: staccato, legato, portato;
- współpracuje z drugim wykonawcą (np. nauczycielem) w prostych utworach kameralnych;
- opanował sposoby koncentracji w trakcie występu;
- poznał i stosuje różne techniki zapamiętywania utworów.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama
- 2 etiudy
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Egzamin promocyjny:

- gama
- 2 etiudy
- 1 utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa III cyklu czteroletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego trzeci rok nauki:

- posiada umiejętność grania ładnym dźwiękiem, rozróżnia podstawowe barwy na wiolonczeli;
- poznaje literaturę wiolonczelową z różnych epok;
- opanował wibrację w stopniu podstawowym;
- stosuje różne sposoby artykulacji;
- potrafi samodzielnie nastroić instrument;
- poprawnie czyta *a vista*;

- realizuje na estradzie założenia muzyczne (artykulację, dynamikę, dba o jakość i estetykę dźwięku oraz ogólny wyraz artystyczny);
- dokonuje krytycznej oceny swojej prezentacji;
- zna gamy w tonacjach durowych i mollowych do trzech znaków przykluczowych w obrębie trzech oktaw;
- zna notację nutową i aplikaturę wiolonczelową w obrębie I–V pozycji;
- zna budowę akordów (dur, moll, zmniejszony, zwiększony, septymowy);
- wibruje;
- gra dwudźwięki, w tym seksty.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama, seksty
- 2 etiudy
- 1 część sonaty

Egzamin promocyjny:

- gama
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 1 część koncertu

Klasa IV cyklu czteroletniego

Osiągnięcia ucznia kończącego czwarty rok nauki:

- potrafi rozróżnić podstawowe cechy utworu; jego charakter i styl; potrafi dopasować interpretację;
- realizuje przebiegi muzyczne z dbałością o jakość dźwięku, barwę, intonację, rytm i frazowanie;
- samodzielnie wdraża założenia opracowanego z pedagogiem planu pracy nad utworem;
- zna metody ćwiczenia i sposoby ich praktycznego zastosowania;
- samodzielnie odczytuje tekst nutowy;
- zna budowę gam dur i moll do czterech znaków przykluczowych;
- zna historię wiolonczeli i muzyki wiolonczelowej w zakresie podstawowym;
- potrafi zrealizować tryl, mordent oraz flażolety naturalne;

- swobodnie wibruje.

Wymagania egzaminacyjne:

Przesłuchanie śródroczne:

- gama 3 oktawy, seksty 2 oktawy
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 2 części sonaty

Egzamin końcowy:

- gama 3 oktawy, seksty 2 oktawy
- 2 etiudy, w tym 1 dwudźwiękowa
- 1 utwór dowolny kantylenowy z akompaniamentem
- 1 część koncertu

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA

- Każde półrocze nauki zarówno w cyklu sześcioletnim jak i czteroletnim kończy się sprawdzianem umiejętności ucznia w formie przesłuchania śródrocznego, egzaminu promocyjnego lub egzaminu końcowego. Wyjątek stanowią uczniowie klas pierwszych obu cykli, którzy prezentują jeden utwór na koncercie uczniów klas pierwszych pod koniec I i II półrocza,
- Końcoworoczną ocenę z instrumentu stanowi średnia ocen z przesłuchania/egzaminu, a także oceny pracy ucznia w ciągu każdego półrocza odzwierciedlającej systematyczność pracy, zaangażowanie ucznia i przygotowanie do lekcji.
- Czynnikiem motywującym do intensywnej pracy może być stosowanie przez pedagoga różnego systemu nagród np. za dobrze przygotowaną lekcję naklejka lub ocena cząstkowa.

Grę ucznia podczas egzaminów promocyjnych, końcowych oraz przesłuchań śródrocznych, ocenia się wg następujących kryteriów:

- ocenę celującą /25 pkt/, otrzymuje uczeń za grę nie tylko wzorową, ale gdy jej wartość artystyczna jest szczególnie wysoka i rzadka w szkole pierwszego stopnia;
- ocenę bardzo dobrą /21-24 pkt/, otrzymuje uczeń za grę bezbłędną technicznie, a jednocześnie interesującą od strony muzycznej;
- ocenę dobrą /16-20 pkt/, otrzymuje uczeń za grę poprawną pod względem muzycznym i technicznym;
- ocenę dostateczną /13-15 pkt/, otrzymuje uczeń za grę z brakami technicznymi lub muzycznymi, ale z zadatkami na postęp w dalszej nauce;
- ocenę dopuszczającą /11-12 pkt/, otrzymuje uczeń, który w ograniczonym zakresie opanował grę na instrumencie, braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowych umiejętności gry, jednakże uniemożliwiają dalsze kształcenie w szkole (jest to ocena nie promująca);
- ocenę niedostateczną /0-10 pkt/, otrzymuje uczeń, który nie opanował gry na instrumencie w stopniu umożliwiającym dalsze kształcenie.

Innymi formami sprawdzania osiągnięć ucznia są audycje klasowe, szkolne, a także koncerty środowiskowe.

Uczniowie wyróżniający się i spełniający wymagania ponadprogramowe mają możliwość reprezentowania szkoły na przesłuchaniach i konkursach.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ NA KONIEC DANEJ KLASY

CYKL SZEŚCIOLETNI

Klasa I cyklu sześcioletniego

2 x 2/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie I uczeń powinien:

- opanować wiadomości na temat budowy wiolonczeli i smyczka, oraz umiejętność nazywania poszczególnych części i ich roli w powstawaniu dźwięku;
- znać zasady konserwacji wiolonczeli i smyczka;
- umieć zachować prawidłową postawę przy wiolonczeli, oraz posiadać umiejętność prawidłowego trzymania smyczka oraz prawidłowego ułożenia lewej ręki z zachowaniem odpowiednich odległości między palcami;
- reagować na intonację - poprawiać fałszywe dźwięki i dbać o jakość wydobywanego z instrumentu dźwięku;
- opanować grę w pierwszej pozycji;
- znać wartość nut : cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka, szesnastka, triola;
- umieć grać całym smyczkiem i poszczególnymi jego częściami;
- posiadać umiejętność gry detache, portato, legato;
- prawidłowo zmieniać struny z zastosowaniem techniki przygotowawczej;
- posiadać umiejętność czytania *a vista* w podstawowym zakresie.

Minimum programowe:

W ciągu pierwszego roku nauki uczeń powinien grać: trzy gamy durowe przez jedną oktawę, trójdźwięki. W drugim półroczu co najmniej trzy etiudy i dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu.

Klasa II cyklu sześcioletniego

2 x 2/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie II uczeń powinien:

- utrwalić umiejętność gry w I pozycji w układzie wąskim;
- opanować szeroki układ I pozycji;
- rozwinąć biegłość detache, legato, portato;
- umieć grać gamy durowe z zastosowaniem szerokiego układu w obrębie I oktawy;
- prawidłowo reagować na intonację.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien opanować co najmniej trzy etiudy i dwa utwory z akompaniamentem. W drugim półroczu co najmniej trzy etiudy i trzy utwory z fortepianem.

Klasa III cyklu sześcioletniego

2 x 2/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie trzeciej uczeń powinien:

- posiadać umiejętność gry w I pozycji w układach wąskim i szerokim;
- umieć grać w półpozycji;
- opanować umiejętność gry w IV pozycji;
- grać gamy w obrębie dwóch oktaw (do IV) pozycji;
- posiadać umiejętność racjonalnego gospodarowania smyczkiem;
- realizować dynamikę forte i piano.

Minimum programowe:

Wciągu pierwszego półrocza uczeń powinien opanować co najmniej trzy etiudy i dwa utwory z fortepianem. W drugim półroczu także trzy etiudy o różnej problematyce i dwa utwory z fortepianem.

Klasa IV cyklu sześcioletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie IV uczeń powinien:

- grać gamy dur – moll w obrębie dwóch oktaw oraz trójdźwięki przez dwie oktawy;
- dwudźwięki z użyciem pustej struny;
- racjonalnie gospodarować smyczkiem;
- umieć realizować proste ozdobniki;
- umieć samodzielnie nastroić instrument;
- umieć wibrować w podstawowym zakresie;
- umieć grać flażolety naturalne.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien opanować trzy etiudy z problemem zmian pozycji i jedną dwudźwiękową oraz utwór z fortepianem (jedna część sonaty lub inny utwór większej formy). W drugim półroczu dwie kontrastujące części sonaty lub jedną część koncertu oraz trzy etiudy o różnej problematyce.

Klasa V cyklu sześcioletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie V uczeń powinien:

- grać gamy i pasaże w obrębie dwóch oktaw;
- dwudźwięki współbrzmiące (ze zmianami pozycji);
- poznać i stosować pozycję kciuka;
- poznać zapis nutowy w kluczu tenorowym i wiolinowym;
- umieć pracować nad kształtowaniem dźwięku, jego jakością i barwą;
- wibrować;
- posiadać umiejętność prawidłowego frazowania.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien przygotować trzy etiudy o różnych problemach technicznych oraz dwie kontrastujące części sonaty barokowej. W drugim półroczu należy przygotować trzy etiudy, w tym jedną dwudźwiękową, dwie części sonaty lub jedną część koncertu.

Klasa VI cyklu sześcioletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie VI uczeń powinien:

- grać gamy i pasaże w obrębie trzech oktaw;
- dwudźwięki przez dwie oktawy;
- grać na kciuku;
- stosować zróżnicowaną wibrację;
- angażować się w grze – stosować własną interpretację;
- realizować tempo według wskazówek zawartych w tekście;
- stosować poprawną artykulację detache, legato sautille.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien przygotować dwie gamy dur-moll z pasażami i dwudźwiękami, trzy etiudy, w tym jedną dwudźwiękową, dwie kontrastujące części sonaty. W drugim półroczu należy opanować dwie gamy dur-moll przez trzy oktawy, dwudźwięki, trzy etiudy, w tym jedną dwudźwiękową oraz dwie kontrastujące części sonaty albo I lub II i III część koncertu, oraz utwór dowolny.

CYKL CZTEROLETNI

Klasa I cyklu czteroletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie I uczeń powinien:

- opanować wiadomości na temat budowy wiolonczeli i smyczka, oraz umiejętność nazywania poszczególnych części i ich roli w powstawaniu dźwięku;
- znać zasady konserwacji wiolonczeli i smyczka;
- umieć zachować prawidłową postawę przy wiolonczeli, oraz posiadać umiejętność prawidłowego trzymania smyczka oraz prawidłowego ułożenia lewej ręki z zachowaniem odpowiednich odległości między palcami;
- reagować na intonację - poprawiać fałszywe dźwięki i dbać o jakość wydobywanego z instrumentu dźwięku;
- opanować grę w pierwszej pozycji;
- znać wartość nut : cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka, szesnastka, triola;
- umieć grać całym smyczkiem i poszczególnymi jego częściami;
- posiadać umiejętność gry detache, portato, legato;
- prawidłowo zmieniać struny z zastosowaniem techniki przygotowawczej;
- posiadać umiejętność czytania *a vista* w podstawowym zakresie.

Minimum programowe:

W ciągu pierwszego roku nauki uczeń powinien grać: trzy gamy durowe przez jedną oktawę, trójdźwięki. W drugim półroczu co najmniej trzy etiudy i dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu.

Klasa II cyklu czteroletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie trzeciej uczeń powinien:

- posiadać umiejętność gry w I -IV pozycji w układach wąskim i szerokim;
- umieć grać w półpozycji;
- opanować umiejętność gry w I-IV pozycji;
- grać gamy w obrębie dwóch oktaw (do IV) pozycji;
- posiadać umiejętność racjonalnego gospodarowania smyczkiem;
- realizować dynamikę forte i piano.

Minimum programowe:

W ciągu pierwszego półrocza uczeń powinien opanować co najmniej trzy etiudy i dwa utwory z fortepianem. W drugim półroczu także trzy etiudy o różnej problematyce i dwa utwory z fortepianem.

Klasa III cyklu czteroletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie IV uczeń powinien:

- grać gamy dur – moll w obrębie trzech oktaw oraz trójdźwięki przez trzy oktawy;
- dwudźwięki;
- racjonalnie gospodarować smyczkiem;
- umieć realizować proste ozdobniki;
- umieć samodzielnie nastroić instrument;
- umieć wibrować w podstawowym zakresie;
- umieć grać flażolety naturalne.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien opanować trzy etiudy z problemem zmian pozycji i jedną dwudźwiękową oraz utwór z fortepianem (jedna część sonaty lub inny utwór większej formy). W drugim półroczu dwie kontrastujące części sonaty lub jedną część koncertu oraz trzy etiudy o różnej problematyce.

Klasa IV cyklu czteroletniego

2 x 1 jednostka lekcyjna tygodniowo

Po zakończeniu nauki w klasie VI uczeń powinien:

- grać gamy i pasaże w obrębie trzech oktaw;
- dwudźwięki przez dwie oktawy, ze zmianami pozycji;
- grać w pozycji kciukowej;
- stosować zróżnicowaną wibrację;
- angażować się w grze – stosować własną interpretację;
- realizować tempo według wskazówek zawartych w tekście;
- stosować poprawną artykulację detache, legato sautille.

Minimum programowe:

W pierwszym półroczu uczeń powinien przygotować dwie gamy dur-moll z pasażami i dwudźwiękami, trzy etiudy, w tym jedną dwudźwiękową, dwie kontrastujące części sonaty. W drugim półroczu należy opanować dwie gamy dur-moll przez trzy oktawy, dwudźwięki, trzy etiudy, w tym jedną dwudźwiękową oraz dwie kontrastujące części sonaty albo I lub II i III część koncertu, oraz utwór dowolny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ I STOPNIA

Uczeń:

1. Szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów,
2. Przestrzega zasady kultury, etyki i prawa autorskiego,
3. Posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym,
4. Zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju,
5. Wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań,
6. Rozwija pasję muzyczną poprzez podejmowanie inicjatyw artystycznych,
7. Publicznie prezentuje swoje dokonania,
8. Podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry,
9. Czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a vista proste utwory muzyczne,
10. Wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykorzystania utworów,
11. Świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych,
12. Realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem,
13. Ocenia jakość wykonywanych zadań,
14. Pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekty tej pracy,
15. Integruje się i współpracuje z członkami zespołu,
16. Buduje relacje oparte na zaufaniu,
17. Wykazuje się w działaniu aktywną postawą,
18. Organizuje swoją indywidualną pracę,
19. Systematycznie rozwija swoje umiejętności,
20. Wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną,
21. Przewiduje skutki podejmowanych działań,
22. Jest przygotowany do kontynuowania nauki,
23. Potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą.